

Komentarz do prac

Drodzy Czytelnicy,

oddajemy Państwu numer czasopisma o tematyce nie tylko pediatrycznej. W numerze jest 10 prac, w tym 3 oryginalne, 4 poglądowe i 3 opisy przypadków. Wszystkie prace są ciekawe i coś wnoszą do naszej codziennej praktyki lekarskiej.

Prace poglądowe dotyczą najważniejszego pokarmu dla dziecka, czyli mleka kobiecego. Mleko ludzkie stanowi optymalne źródło składników odżywczych i substancji aktywnie czynnych dla noworodka. Przez wiele lat mleko kobiece było traktowane i badane głównie pod względem wartości odżywczej. Obecność w mleku komórek matki innych niż immunologiczne, takich jak komórki progenitorowe wraz z komórkami macierzystymi oraz bakterie symbiotyczne, otwiera naszą wiedzę na zupełnie nowe znaczenie karmienia naturalnego. Artykuł o komponentach komórkowych mleka kobiecego podsumowuje aktualny stan wiedzy o komórkowych elementach mleka kobiecego.

Z kolei artykuł o mleku kobiecym jako źródle komórek macierzystych omawia jego zastosowanie w przyszłości do celów medycyny regeneracyjnej na podstawie własnego doświadczenia, jeszcze laboratoryjnego.

W artykule o postępowaniu w przypadku używania przemocy fizycznej w krzywdzeniu dzieci przedstawiono schemat postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przemocą fizyczną ze strony członków rodziny oraz informacje na temat podejmowanych działań po rozpoznaniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka w rodzinie. Omówiono zasady wszczynania i prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”.

Artykuł o tendencjach samobójczych wśród młodzieży hospitalizowanej w oddziałach pediatrycznych pokazuje doświadczenia jednego ośrodka. Odsetek pacjentów z tendencjami samobójczymi wśród młodzieży badanej przy pomocy kwestionariusza MINI Kid był wysoki i wynosił 21,7%. Tendencjom samobójczym towarzyszyły inne zaburzenia psychiczne, w tym najczęściej: mania, lęk separacyjny, hipomania, agorafobia, depresja oraz zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne. Wydaje się, iż wczesne wykrywanie symptomów zaburzeń psychicznych w praktyce pediatrycznej jest bardzo istotne – może uratować niejedno życie.

W kolejnej pracy dokonano przeglądu przyczyn powstawania hiponatremii u chorych z zaburzeniami psychicznymi. Omówiono m.in. związek hiponatremii z działaniem leków psychotropowych, przedstawiono propozycję algorytmu diagnostycznego i profil prawdopodobnych przyczyn hiponatremii.

Retrospektywna analiza obrazu klinicznego u dzieci z niescaleniem mięśnia lewej komory serca jako rzadkiej postaci kardiomiopatii, na podstawie doświadczeń jednego, ale wiodącego ośrodka kardiologicznego pokazuje, że u dzieci jest to wciąż duży problem. Odpowiadają za to zróżnicowanie obrazu morfologicznego beleczkowania lewej komory oraz brak kryteriów diagnostycznych dla populacji pediatrycznej.

Analiza przypadków wrodzonej wady układu moczowego z bardzo dokładnym omówieniem problemu pokazuje, że opóźnienie diagnozy, zwłaszcza w grupie pacjentów najmłodszych, zwiększa prawdopodobieństwo uogólnienia infekcji. Urosepsa oraz ostre odmiedniczkowe zapalenie nerek o ciężkim przebiegu mogą być przyczyną ostrego uszkodzenia nerek oraz powodować powstanie utrwalonych zmian w mięszu nerek, skutkujących rozwojem przewlekłej choroby nerek.

Zachęcam również do przeczytania artykułu o nietypowej lokalizacji zakażenia wywołanego przez pałeczkę *Salmonella* z grupy D u 6-letniej dziewczynki.

Na zakończenie zachęcam do zapoznania się z zaleceniami Amerykańskiej Akademii Pediatrii dotyczącymi szczepienia przeciw grypie w sezonie 2017-2018. W pracy przedstawiono też przypadek powikłań neurologicznych związanych z infekcją wirusa grypy.

Serdecznie polecam Państwu obecny numer i zachęcam do lektury oraz praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy.

dr hab. med. Teresa Jackowska, prof. nadzw. CMKP